

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

29. června 2016*

„Řízení o předběžné otázce — Úmluva k provedení Schengenské dohody — Článek 54 a čl. 55 odst. 1 písm. a) — Listina základních práv Evropské unie — Článek 50 — Zásada ne bis in idem — Možnost trestního stíhání obviněného v členském státě po ukončení trestního řízení, které vůči němu zahájilo státní zastupitelství v jiném členském státě, bez důkladného vyšetřování — Neposouzení věci samé“

Ve věci C-486/14,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (vrchní zemský soud v Hamburku, Německo) ze dne 23. října 2014, došlým Soudnímu dvoru dne 10. listopadu 2014, v trestním řízení proti

Piotru Kossowskému

za přítomnosti:

Generalstaatsanwaltschaft Hamburg,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát)

ve složení K. Lenaerts, předseda, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça a F. Biltgen, předsedové senátů, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Prechal (zpravodaj), C. Vajda, S. Rodin a K. Jürimäe, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 29. září 2015,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za P. Kossowského I. Vogel, Rechtsanwältin,
- za Generalstaatsanwaltschaft Hamburg L. von Sellem a C. Riniem jako zmocněnci,
- za německou vládu T. Henzem a J. Kemper, jako zmocněnci,
- za francouzskou vládu F. X. Bréchetem a D. Colasem, jakož i C. David, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

- za nizozemskou vládu M. Bulterman a M. de Ree, jako zmocněnkyněmi,
- za polskou vládu B. Majczynou, jakož i J. Sawickou a M. Szwarc, jako zmocněnci,
- za vládu Spojeného království L. Christiem, jako zmocněncem, ve spolupráci s J. Holmesem, barrister,
- za švýcarskou vládu R. Balzarettim, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi W. Bogensbergerem a R. Troostersem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 15. prosince 2015,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 54 a 55 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, která byla podepsána v Schengenu (Lucembursko) dne 19. června 1990 a vstoupila v platnost dne 26. března 1995 (Úř. věst. 2000, L 239, s. 19, dále jen „ÚPSD“), jakož i článku 50 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci trestního řízení vedeného v Německu proti Piotru Kossowskému (dále jen „obviněný“) obviněnému z toho, že dne 2. října 2005 spáchal na území tohoto členského státu trestný čin zvláště závažného loupežného vydírání.

Právní rámec

Unijní právo

Listina

- 3 Článek 50 Listiny, nadepsaný „Právo nebýt dvakrát trestně stíhán nebo trestán za stejný trestný čin“, zní takto:

„Nikdo nesmí být stíhán nebo potrestán v trestním řízení za čin, za který již byl v Unii osvobozen nebo odsouzen konečným trestním rozsudkem podle zákona.“

ÚPSD

- 4 ÚPSD byla uzavřena za účelem provedení dohody mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, podepsané v Schengenu dne 14. června 1985 (Úř. věst. 2000, L 239, s. 13).

- 5 Články 54 a 55 ÚPSD jsou součástí kapitoly hlavy III kapitoly 3 této úmluvy, která je nadepsána „Zákaz dvojího trestu“. Článek 54 ÚPSD stanoví:

„Osoba, která byla pravomocně odsouzena jednou smluvní stranou, nesmí být pro tentýž čin stíhána druhou smluvní stranou za předpokladu, že v případě odsouzení již byla vykonána nebo je právě vykonávána sankce, nebo podle práva smluvní strany, ve které byl rozsudek vynesen, již nemůže být vykonána.“

- 6 Článek 55 ÚPSD stanoví:

„1. Při ratifikaci, přijetí nebo schválení této úmluvy může smluvní strana prohlásit, že v jednom nebo několika následujících případech není vázána článkem 54:

- a) jestliže činy, na které se vztahuje rozsudek vynesený v zahraničí, byly spáchány zcela nebo částečně na jejím území; ve druhém případě však tato výjimka neplatí, pokud byl čin spáchán částečně na území smluvní strany, která rozsudek vynesla;

[...]

4. Výjimky, které byly předmětem prohlášení podle odstavce 1, se nepoužijí, pokud dotyčná smluvní strana požádala druhou smluvní stranu ze stejných důvodů o stíhání nebo souhlasila s vydáním dotyčné osoby.“

- 7 Spolková republika Německo učinila při ratifikaci ÚPSD následující výhradu k jejímu článku 54 podle čl. 55 odst. 1 ÚPSD (BGBl. 1994 II, s. 631):

„Spolková republika Německo není vázána článkem 54 [ÚPSD]

- a) jestliže činy, na které se vztahuje rozsudek vynesený v zahraničí, byly spáchány zcela nebo částečně na jejím území [...]“

Protokol o začlenění schengenského acquis do rámce Evropské unie

- 8 ÚPSD byla do unijního práva zahrnuta protokolem o začlenění schengenského acquis do rámce Evropské unie, připojeným ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o založení Evropského společenství Amsterodamskou smlouvou (Úř. věst. 1997, C 340, s. 93) na základě „schengenského acquis“, jak je vymezeno v příloze tohoto protokolu. Tento protokol zmocnil třináct členských států, aby mezi sebou navázaly užší spolupráci v rámci schengenského acquis.

Protokol (č. 19) o schengenském acquis začleněném do rámce Evropské unie

- 9 Protokol (č. 19) o schengenském acquis začleněném do rámce Evropské unie (Úř. věst. 2010, C 83, s. 290), připojený ke smlouvě o FEU, zmocnil 25 členských států, aby v institucionálním a právním rámci Unie mezi sebou navázaly posílenou spolupráci v oblastech, na něž se vztahuje schengenské acquis. Článek 2 tohoto protokolu stanoví:

„Schengenské acquis se vztahuje na členské státy uvedené v článku 1, aniž je dotčen článek 3 aktu o přistoupení ze dne 16. dubna 2003 a článek 4 aktu o přistoupení ze dne 25. dubna 2005. Rada nahrazuje výkonný výbor zřízený schengenskými dohodami.“

Polské právo

- 10 Kodeks postępowania karnego (trestní řád) stanoví v čl. 327 odst. 2 toto:

„Proti osobě, vůči níž bylo vedeno vyšetřování jakožto proti osobě podezřelé ze spáchání trestného činu, lze pravomocně ukončené vyšetřování obnovit na základě usnesení státního zástupce [...], vyjdou-li najevo podstatné skutečnosti nebo důkazy, které nebyly v průběhu předchozího řízení známy. [...]“

- 11 Článek 328 tohoto řádu stanoví:

„1. Státní zástupce může pravomocné rozhodnutí o ukončení vyšetřování vedeného proti osobě, vůči které bylo vedeno vyšetřování jako proti osobě podezřelé ze spáchání trestného činu, zrušit, dospěje-li k závěru, že jeho ukončení nebylo důvodné [...]

2. Státní zástupce může po uplynutí šesti měsíců od okamžiku, kdy ukončení vyšetřování nabylo právní moci, zrušit či změnit usnesení o ukončení vyšetřování nebo jeho odůvodnění pouze ve prospěch podezřelé osoby.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 12 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že Staatsanwaltschaft Hamburg (Státní zastupitelství v Hamburku, Německo) obviněnému vytýká, že v Hamburku (Německo) spáchal dne 2. října 2005, čin, který je v německém trestním právu kvalifikován jako zvlášť závažné loupežné vydírání. Obviněný opustil místo činu v automobilu poškozeného ve věci v původním řízení. Proti obviněnému bylo zahájeno vyšetřování v Hamburku.
- 13 Polské úřady zajistily dne 20. října 2005 při silniční kontrole v Kolobřehu (Polsko) vozidlo řízené obviněným a obviněného zatklý za účelem výkonu trestu odnětí svobody, který mu byl uložen v Polsku v jiné věci. V návaznosti na ohledání vozidla řízeného obviněným zahájila Prokuratura Rejonowa w Kołobrzegu (obvodní státní zastupitelství v Kolobřehu) proti obviněnému vyšetřování ve věci obvinění z trestného činu zvlášť závažného loupežného vydírání na základě článku 282 polského trestního zákona pro skutky, kterých se dopustil dne 2. října 2005 v Hamburku.
- 14 V rámci právní pomoci požádala Prokuratura okręgowa w Koszalinie (obvodní státní zastupitelství v Košalíně, Polsko) státní zastupitelství v Hamburku o zaslání kopie vyšetřovacího spisu. Tato kopie byla zaslána v srpnu 2006.
- 15 V prosinci 2006 předalo státní zastupitelství v Kolobřehu státnímu zastupitelství v Hamburku rozhodnutí ze dne 22. prosince 2006 o zastavení trestního stíhání vedeného proti obviněnému pro nedostatek důkazů.
- 16 Toto rozhodnutí bylo nesporně odůvodněno tím, že obviněný odmítl vypovídat a poškozený ve věci v původním řízení i další svědek údajně mají bydliště v Německu, takže nemohli být během vyšetřování vyslechnuti, a nebylo tedy možno posoudit zčásti nepřesné a vzájemně si odporující výpovědi poškozeného.
- 17 Předkládající soud dodává, že podle poučení o opravných prostředcích, které bylo připojeno k tomuto rozhodnutí o zastavení trestního stíhání, mohou účastníci řízení proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě do sedmi dnů od jeho doručení stížnost. Poškozený ve věci v původním řízení podle všeho takovou stížnost nepodal.

- 18 Dne 24. července 2009 vydalo státní zastupitelství v Hamburku proti obviněnému evropský zatýkácí rozkaz v návaznosti na vnitrostátní zatýkácí rozkaz, který dne 9. ledna 2006 obdrželo od Amtsgericht Hamburg (městský soud v Hamburku). Dopisem ze dne 4. září 2009 byla Polská republika požádána o vydání obviněného do Spolkové republiky Německo. Sąd okręgowy w Koszalinie (okresní soud v Košalíně, Polsko) odmítl dne 17. září 2009 vykonat evropský zatýkácí rozkaz s poukazem na rozhodnutí obvodního státního zastupitelství v Kolobřehu o zastavení trestního stíhání, jež tento soud označil za pravomocné ve smyslu trestního řádu.
- 19 Dne 7. února 2014 byl obviněný, po němž bylo v Německu stále vyhlášeno pátrání, zatčen v Berlíně (Německo). Státní zastupitelství v Hamburku jej obvinilo dne 17. března 2014. Landgericht Hamburg (zemský soud v Hamburku, Německo) odmítl zahájit soudní řízení s tím, že obvodní státní zastupitelství v Kolobřehu svým rozhodnutím zastavilo trestní stíhání, čímž došlo k ukončení trestního řízení ve smyslu článku 54 ÚPSD. Dne 4. dubna 2014 proto zrušil zatýkácí rozkaz proti obviněnému, který byl poté propuštěn z vyšetřovací vazby.
- 20 Předkládající soud, k němuž se státní zastupitelství v Hamburku odvolalo proti tomuto rozhodnutí, je toho názoru, že podle relevantní německé právní úpravy existuje proti obviněnému dostačující podezření ze spáchání trestného činu, takže lze zahájit hlavní líčení před Landgericht Hamburg (zemský soud v Hamburku) a umožnit projednání obžaloby, ledaže by tomu bránila zásada *ne bis in idem* zakotvená v článku 54 ÚPSD a článku 50 Listiny.
- 21 Předkládající soud se v tomto ohledu táže, zda výhrada, kterou Spolková republika Německo učinila podle čl. 55 odst. 1 písm. a) ÚPSD stále platí. Je-li tato výhrada dosud platná, zásada *ne bis in idem* by se v tomto případě neuplatnila, neboť čin, který je vytýkán obžalovanému, byl spáchán na německém území a německé orgány činné v trestním řízení nepožádaly polské úřady o stíhání ve smyslu čl. 55 odst. 4 ÚPSD.
- 22 Pokud by uvedená výhrada nebyla platná, předkládající soud se vzhledem k tomu, že je v Německu a Polsku vedeno stíhání pro stejný trestný čin, táže, zda je třeba obviněného považovat s ohledem na rozhodnutí obvodního státního zastupitelství v Kolobřehu za „pravomocně odsouzeného“ ve smyslu článku 54 ÚPSD nebo „osvobozeného [...] konečným trestním rozsudkem“ ve smyslu článku 50 Listiny. Věc v původním řízení se podle něj liší od věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 5. června 2014, M (C-398/12, EU:C:2014:1057), jelikož rozhodnutí ze dne 22. prosince 2006, kterým bylo trestní stíhání zastaveno, nepředcházelo důkladné vyšetřování. Předkládající soud má dále pochybnosti o tom, zda nabytí právní moci takového rozhodnutí závisí na splnění určitých povinností, jejichž uložením je protiprávní jednání sankcionováno.
- 23 Za těchto podmínek se Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (vrchní zemský soud v Hamburku, Německo) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Platí výhrady učiněné smluvními stranami při ratifikaci ÚPSD podle čl. 55 odst. 1 písm. a) ÚPSD – konkrétně výhrada [učiněná k článku 54 ÚPSD] – i po začlenění schengenského *acquis* do právního rámce Unie prostřednictvím [protokolu (č. 2) o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie], který byl zachován v platnosti prostřednictvím [protokolu (č. 19) o schengenském *acquis* začleněném do rámce Evropské unie]? Představují tyto výjimky přiměřená omezení článku 50 Listiny ve smyslu čl. 52 odst. 1 Listiny?
- 2) Není-li tomu tak, je třeba zásadu *ne bis in idem* zakotvenou v článku 54 ÚPSD a článku 50 Listiny vykládat v tom smyslu, že trestnímu stíhání obviněného v jednom členském státě – v projednávané věci v Německu – brání skutečnost, že trestní stíhání této osoby v jiném členském státě – v projednávané věci v Polsku – bylo státním zástupcem zastaveno ze skutkových důvodů pro nedostatek důkazů, aniž byly splněny povinnosti uložené jako sankce a bylo provedeno důkladné vyšetřování, a toto stíhání lze obnovit pouze tehdy, vyjdou-li najevo podstatné skutečnosti, jež dříve nebyly známy, přičemž takové nové skutečnosti v projednávané věci neexistují?“

K pravomoci Soudního dvora

- 24 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je založena na článku 267 SFEU, ačkoliv se položené otázky týkají ÚPSD, což je úmluva, která spadá pod hlavu VI Smlouvy o EU ve znění platném před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost.
- 25 V tomto ohledu je nesporné, že režim stanovený v článku 267 SFEU se má vztahovat na pravomoc Soudního dvora rozhodovat o předběžných otázkách na základě článku 35 EU, použitelného do 1. prosince 2014, s výhradou podmínek stanovených v posledně uvedeném ustanovení (rozsudek ze dne 27. května 2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, bod 43).
- 26 Spolková republika Německo učinila prohlášení podle čl. 35 odst. 2 EU, kterým uznala pravomoc Soudního dvora rozhodovat za podmínek stanovených v odst. 3 písm. b) tohoto článku, což vyplývá z informace o datu vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost zveřejněné v *Úředním věstníku Evropských společenství* ze dne 1. května 1999 (Úř. věst. L 114, s. 56).
- 27 Za těchto podmínek nemůže skutečnost, že předkládací rozhodnutí nezmiňuje článek 35 EU, ale odkazuje na článek 267 SFEU, sama o sobě způsobit nedostatek pravomoci Soudního dvora k zodpovězení otázek položených Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (vrchní zemský soud v Hamburku) (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. května 2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, bod 45).
- 28 Z výše uvedeného vyplývá, že Soudní dvůr má pravomoc odpovědět na položené otázky.

K předběžným otázkám

- 29 Podstatou otázek předkládajícího soudu je zaprvé to, zda prohlášení Spolkové republiky Německo podle čl. 55 odst. 1 písm. a) ÚPSD nadále platí, a zadruhé, zda v případě záporné odpovědi na první otázku byl obviněný za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, pravomocně odsouzen ve smyslu článku 54 ÚPSD a článku 50 Listiny.
- 30 Jelikož otázka případného uplatnění výjimky ze zásady *ne bis in idem* stanovené v čl. 55 odst. 1 písm. a) ÚPSD vyvstává pouze v případě, že za takových okolností, jako jsou okolnosti ve věci v původním řízení, byla osoba „pravomocně odsouzena“ ve smyslu článku 54 ÚPSD, načež se uplatní uvedená zásada, je tedy třeba nejprve odpovědět na druhou otázku.

Ke druhé otázce

- 31 Nejprve je třeba připomenout, že Soudní dvůr již učinil v bodě 35 rozsudku ze dne 5. června 2014, M (C-398/12, EU:C:2014:1057) závěr, že vzhledem ke skutečnosti, že právo nebýt stíhán nebo potrestán v trestním řízení dvakrát za stejné porušení je stanoveno v článku 54 ÚPSD i článku 50 Listiny, musí být článek 54 ÚPSD vykládán ve světle tohoto článku Listiny.
- 32 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu tedy je, zda musí být zásada *ne bis in idem* zakotvená v článku 54 ÚPSD vykládána ve světle článku 50 Listiny v tom smyslu, že rozhodnutí státního zastupitelství o zastavení trestního stíhání, kterým bylo pravomocně ukončeno přípravné řízení – nedojde-li k jeho obnově či ke zrušení uvedeného rozhodnutí – vůči určité osobě, aniž došlo k uložení sankcí, lze kvalifikovat jako pravomocné rozhodnutí ve smyslu těchto článků, pokud bylo uvedené řízení ukončeno bez důkladného vyšetřování.
- 33 Jak vyplývá ze znění článku 54 ÚPSD, žádná osoba nemůže být ve smluvním státě stíhána pro tentýž čin, pro který již byla v prvním smluvním státě „pravomocně odsouzena“.

- 34 Aby mohla být osoba považována za „pravomocně odsouzenou“ ve smyslu tohoto ustanovení za činy, které jsou jí vytýkány, musí být nejprve pravomocně ukončeno trestní řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. června 2014, M, C-398/12, EU:C:2014:1057, bod 31 a citovaná judikatura).
- 35 Posledně uvedená podmínka musí být posouzena podle práva smluvního státu, který vydal dotčené trestněprávní rozhodnutí. Rozhodnutí, kterým bylo podle práva prvního smluvního státu zahájeno trestní stíhání osoby a jímž nebylo pravomocně ukončeno trestní řízení na vnitrostátní úrovni, totiž v zásadě nemůže být procesní překážkou k tomu, aby bylo v druhém smluvním státě případně zahájeno trestní stíhání této osoby pro tentýž čin nebo aby v něm bylo pokračováno (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. prosince 2008, Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768, bod 36, jakož i ze dne 5. června 2014, M, C-398/12, EU:C:2014:1057, body 32 a 36).
- 36 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že ve věci v původním řízení bylo podle polské právní úpravy rozhodnutím obvodního státního zastupitelství v Kolobřehu o zastavení trestního stíhání pravomocně ukončeno trestní řízení v Polsku.
- 37 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru dále vyplývá, že možnost obnovit vyšetřování podle čl. 327 odst. 2 trestního řádu, vyjdou-li najevo podstatné skutečnosti nebo důkazy, které nebyly v průběhu předchozího řízení známy, ani možnost státního zastupitelství zrušit na základě článku 328 tohoto řádu pravomocné rozhodnutí o ukončení vyšetřování, dospěje-li k závěru, že jeho ukončení nebylo důvodné, nemění nic na tom, že podle polské právní úpravy bylo trestní řízení pravomocně ukončeno.
- 38 Pokud jde o to, že rozhodnutí dotčené v původním řízení bylo přijato obvodním státním zastupitelstvím v Kolobřehu a nedošlo k výkonu sankce, tyto okolnosti nejsou rozhodující pro posouzení, zda bylo tímto rozhodnutím pravomocně ukončeno trestní řízení.
- 39 Článek 54 ÚPSD se totiž použije i na rozhodnutí vydaná takovým orgánem povoláním k účasti na trestním soudnictví v dotčeném vnitrostátním právním řádu, jako je obvodní státní zastupitelství v Kolobřehu, kterými je pravomocně skončeno trestní stíhání v členském státě, byť byla přijata bez zásahu soudu a neměla formu rozsudku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. února 2003, Gözütok a Brügge, C-187/01 a C-385/01, EU:C:2003:87, body 28 a 38).
- 40 Pokud jde o absenci sankce, je třeba uvést, že článek 54 ÚPSD stanoví podmínku, aby sankce již byla vykonána nebo byla právě vykonávána nebo již nemohla být vykonána podle práva smluvního státu, který ji uložil, pouze v případě odsouzení.
- 41 Část ustanovení věnovaná sankci tedy nemůže být vykládána v tom smyslu, že v případech, kdy nedošlo k odsouzení, váže možnost uplatnění článku 54 ÚPSD na splnění další podmínky.
- 42 Pro účely určení, zda je takové rozhodnutí, jako je rozhodnutí dotčené v původním řízení, rozhodnutím pravomocně odsuzujícím osobu ve smyslu článku 54 ÚPSD, je nutno se ujistit, že toto rozhodnutí bylo vydáno po posouzení věci samé (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. března 2005, Miraglia, C-469/03, EU:C:2005:156, bod 30, a ze dne 5. června 2014, M, C-398/12, EU:C:2014:1057, bod 28).
- 43 Za tímto účelem je třeba zohlednit cíl sledovaný právní úpravou, jejíž součástí je článek 54 ÚPSD, jakož i její kontext (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. října 2014, Welmory, C-605/12, EU:C:2014:2298, bod 41 a citovaná judikatura).
- 44 V tomto ohledu z judikatury Soudního dvora vyplývá, že zásada *ne bis in idem* zakotvená v tomto článku má v prostoru svobody, bezpečnosti a práva zabránit tomu, aby byla pravomocně odsouzená osoba v důsledku toho, že využila práva volného pohybu, stíhána za tentýž čin na území více smluvních států, a zaručit právní jistotu tím, že budou respektována pravomocná rozhodnutí veřejnoprávních orgánů při neexistenci harmonizace nebo sblížení trestněprávních předpisů členských států (v tomto

smyslu viz rozsudky ze dne 28. září 2006, Gasparini a další, C-467/04, EU:C:2006:610, bod 27; ze dne 22. prosince 2008, Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768, bod 41, jakož i ze dne 27. května 2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, bod 77).

- 45 Článek 54 ÚPSD sice má zaručit osobě, která byla odsouzena a vykonala trest nebo případně byla ve smluvním státě pravomocně zproštěna viny, pohyb uvnitř schengenského prostoru, aniž by se musela obávat stíhání za tentýž čin v jiném smluvním státě, avšak jeho cílem není chránit podezřelého před možností, že bude pro tentýž čin postupně vyšetřován v několika smluvních státech (rozsudek ze dne 22. prosince 2008, Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768, bod 44).
- 46 V tomto ohledu je třeba článek 54 ÚPSD vykládat ve světle čl. 3 odst. 2 SEU, podle něhož Unie poskytuje svým občanům prostor svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic, ve kterém je zaručen volný pohyb osob ve spojení s vhodnými opatřeními týkajícími se mimo jiné předcházení a potírání zločinnosti.
- 47 To, zda je trestněprávní rozhodnutí členského státu pravomocné ve smyslu článku 54 ÚPSD, proto musí být vykládáno nejen s ohledem na potřebu zaručit volný pohyb osob, ale i na potřebu podporovat předcházení a potírání zločinnosti v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.
- 48 Vzhledem k výše uvedenému nelze takové rozhodnutí o ukončení trestního stíhání, jako je rozhodnutí dotčené v původním řízení vydané v situaci, kdy státní zástupce nepokračoval v trestním řízení pouze z důvodu, že obviněný odmítl vypovídat a poškozený i další svědek údajně mají bydliště v Německu, takže nemohli být během vyšetřování vyslechnuti, a nebylo tedy možno přezkoumat výpovědi poškozeného bez důkladnějšího vyšetřování za účelem shromáždění a posouzení důkazů, považovat za rozhodnutí vydané po posouzení věci samé.
- 49 Uplatnění článku 54 ÚPSD na takové rozhodnutí by totiž ztěžovalo, ne-li bránilo tomu, aby mohlo být v konkrétním případě potrestáno protiprávní chování obviněného v dotčených členských státech. Uvedené rozhodnutí o zastavení trestního řízení bylo přijato soudními orgány členského státu bez hlubšího posouzení protiprávního jednání obviněného. Zahájení trestního řízení v jiném členském státě za stejné činy by bylo ohroženo. Takový důsledek by byl zjevně v rozporu s účelem čl. 3 odst. 2 SEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. března 2005, Miraglia, C-469/03, EU:C:2005:15, body 33 a 34).
- 50 Jak již konečně Soudní dvůr uvedl, článek 54 ÚPSD nutně implikuje, že mezi smluvními státy existuje vzájemná důvěra v jejich příslušné systémy trestního soudnictví a že každý z uvedených států přijme uplatnění trestního práva platného v ostatních smluvních státech, i kdyby uplatnění jeho vlastního vnitrostátního práva vedlo k odlišnému řešení (rozsudek ze dne 11. prosince 2008, Bourquain, C-297/07, EU:C:2008:708, bod 37 a citovaná judikatura).
- 51 Tato vzájemná důvěra si žádá, aby dotčené příslušné orgány druhého smluvního státu akceptovaly pravomocné rozhodnutí vydané na území prvního smluvního státu, které jim bylo oznámeno.
- 52 Vzájemná důvěra však může převládat pouze v případě, že je druhý smluvní stát s to ujistit se na základě informací od prvního smluvního státu o tom, že dotyčné rozhodnutí přijaté příslušnými orgány prvního státu je skutečně pravomocné rozhodnutí, které bylo vydáno po posouzení ve věci samé.
- 53 Jak uvedl generální advokát v bodech 74 až 78 a 84 stanoviska, takové rozhodnutí státního zástupce o zastavení trestního stíhání a ukončení vyšetřování, jako je rozhodnutí dotčené v původním řízení, nelze považovat za rozhodnutí vydané po posouzení ve věci samé a za pravomocné rozhodnutí ve smyslu článku 54 ÚPSD, pokud z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že neproběhlo důkladné

vyšetřování, bez něhož by mohla být narušena vzájemná důvěra členských států. Nevyslechnutí poškozeného a případného svědka v tomto ohledu dokládá, že ve věci v původním řízení nebylo provedeno důkladné vyšetřování.

- 54 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že zásada *ne bis in idem* zakotvená v článku 54 ÚPSD musí být ve světle článku 50 Listiny vykládána v tom smyslu, že rozhodnutí státního zastupitelství o zastavení trestního stíhání, kterým bylo pravomocně ukončeno přípravné řízení – nedojde-li k jeho obnově či ke zrušení uvedeného rozhodnutí – vedené vůči určité osobě, aniž došlo k uložení sankcí, nelze kvalifikovat jako pravomocné rozhodnutí ve smyslu těchto článků, pokud z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že k ukončení uvedeného řízení došlo bez důkladného vyšetřování, přičemž nevyslechnutí poškozeného a případného svědka dokládá, že k takovému vyšetřování nedošlo.

K první otázce

- 55 S ohledem na odpověď podanou na druhou otázku již není na místě odpovídat na první otázku.

K nákladům řízení

- 56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Zásada *ne bis in idem* zakotvená v článku 54 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, podepsané dne 19. června 1990 v Schengenu (Lucembursko) musí být ve světle článku 50 Listiny základních práv Evropské unie vykládána v tom smyslu, že rozhodnutí státního zastupitelství o zastavení trestního stíhání, kterým bylo pravomocně ukončeno přípravné řízení – nedojde-li k jeho obnově či ke zrušení uvedeného rozhodnutí – vedené vůči určité osobě, aniž došlo k uložení sankcí, nelze kvalifikovat jako pravomocné rozhodnutí ve smyslu těchto článků, pokud z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že k ukončení uvedeného řízení došlo bez důkladného vyšetřování, přičemž nevyslechnutí poškozeného a případného svědka dokládá, že k takovému vyšetřování nedošlo.

Podpisy.